

SOLIDARNOŚĆ. SPRAWCZOŚĆ. SIŁA.

PRZEWODNIK PO INTERSEKCYJNYM AKTYWIZMIE
NA RZECZ PRAW OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE

Przygotowane przez Międzynarodowy Komitet
na rzecz Praw Pracownic i Pracowników
Seksualnych w Europie (ICRSE)

ICRSE

Międzynarodowy Komitet na rzecz Praw Pracownic i Pracowników Seksualnych (International Committee on the Rights of Sex Workers in Europe, ICRSE) jest siecią zrzeszającą ponad 95 organizacji pracownic i pracowników seksualnych oraz stowarzyszeń działających na rzecz osób pracujących seksualnie w 31 krajach Europy i Azji Środkowej. Kluczowym celem ICRSE jest rozpowszechnianie wiedzy na temat wykluczenia społecznego doświadczanego przez pracownice i pracowników seksualnych w Europie, promowanie praw człowieka i praw pracowniczych osób świadczących usługi seksualne oraz tworzenie silnych koalicji między osobami pracującymi seksualnie, sojuszniczkami i sojusznikami oraz przedstawicielami i przedstawicielkami społeczeństwa obywatelskiego. ICRSE przeciwstawia się wszelkim formom kryminalizacji pracy seksualnej i domaga się zniesienia wszystkich represyjnych rozwiązań prawnych, które prowadzą do naruszeń praw osób pracujących seksualnie. Bezpośrednia i pośrednia kryminalizacja pracy seksualnej, poprzez kryminalizację osób pracujących seksualnie, klientów i klientek oraz trzecich stron, naraża pracownice i pracowników seksualnych na przemoc (włączając w to przemoc ze strony organów ścigania), aresztowanie, szantaż, deportacje oraz inne naruszenia praw.

SPIS TREŚCI

- 4 **Wstęp**
- 4 **CZĘŚĆ 1 – Prawa osób pracujących seksualnie są prawami kobiet**
- 8 **CZĘŚĆ 2 – Prawa osób pracujących seksualnie to prawa LGBTQI**
- 11 **Część 3 – Prawa osób pracujących seksualnie są prawami migrantek i migrantów**
- 15 **CZĘŚĆ 4 – Prawa osób pracujących seksualnie to prawa pracownicze**
- 19 **Część 5 – Prawa osób pracujących seksualnie to prawa do opieki zdrowotnej**

WSTĘP

INTERSEKCYJALNY AKTYWIZM!

Walka o prawa osób pracujących seksualnie ma wspólną płaszczyznę z walką o prawa osób z innych grup marginalizowanych i opresjonowanych. W przeciwieństwie do dyskursu abolicjonistycznego, który przedstawia wszystkie osoby pracujące seksualnie jako pozbawione sprawczości i potrzebujące ratunku „prostytuowane kobiety”, nasze społeczności są różnorodne i sprawcze. Wspieranie praw osób pracujących seksualnie oznacza zrozumienie różnorodności i złożoności naszych historii i włączanie osób pracujących seksualnie z różnych środowisk w debatę, procesy decyzyjne i tworzenie polityk. Ten przewodnik, opracowany na podstawie na podstawie pięciu dokumentów przygotowanych przez ICRSE w latach 2015-2017, ma pomóc aktywistom i aktywistkom działającym na rzecz osób pracujących seksualnie poznać płaszczyzny, na których prawa pracownic i pracowników seksualnych krzyżują się z prawami osób LGBTQI, prawami kobiet, prawami pracowniczymi, prawami migrantów i migrantek i prawem do ochrony zdrowia, by dzięki temu podnieść świadomość naszych wspólnych zmaganiań.

CZĘŚĆ 1 – PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE SĄ PRAWAMI Kobiet

DLACZEGO PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE SĄ PRAWAMI Kobiet?

Cis-kobiety¹ stanowią przeważającą część społeczności osób pracujących seksualnie w większości kontekstów, zarówno globalnie, jak i w Europie. Ta sytuacja ma wiele przyczyn. Niektóre osoby decydują się na pracę w sektorze usług seksualnych, ponieważ pozwala to na bardziej elastyczne godziny pracy i daje większą kontrolę nad warunkami pracy, co jest często bardzo ważne dla matek i kobiet opiekujących się osobami zależnymi. Inne osoby wybierają pracę seksualną, ponieważ pozwala im na uzyskanie większego dochodu niż inne zajęcia, w których kobiety i osoby trans zarabiają mniej od cis-mężczyzn. Dla jeszcze innych może to być najbardziej dopuszczalna z niewielu opcji zarobkowania dostępnych dla migrantów i migrantek (bez uregulowanego statusu)², kobiet z mniejszości czy z niepełnosprawnościami. Możliwość podjęcia pracy w sektorze usług seksualnych nie wymaga zazwyczaj posiadania bardzo wysokiego kapitału (kulturowego, społecznego), kwalifikacji zawodowych, a umiejętności konieczne do wykonywania tej pracy są pozyskiwane poza edukacją formalną.

1 „Osoba cis” (cis-kobieta, cis-mężczyzna), to określenie osoby której tożsamość płciowa jest zgodna z płcią urzędowo przypisaną przy urodzeniu (wpisaną w akt urodzenia).

2 Migrantki i migranci bez uregulowanego statusu, to osoby migrujące, które wjeżdżają i przebywają w kraju, zazwyczaj w poszukiwaniu pracy, bez koniecznych dokumentów i zezwoleń.

W czasach trwającego kryzysu ekonomicznego i cięć budżetowych w wielu krajach Europy, coraz więcej kobiet angażuje się w pracę seksualną. Wiele z nich pracowało wcześniej w zawodach postrzeganych jako typowo „kobiece”, a co za tym idzie, słabo płatne lub naznaczone wyzyskiem, takie jak nauczanie, pielęgniarstwo, praca opiekuńcza i nieodpłatna praca domowa.

W związku z powyższym, wiele zjawisk społecznych, które dotyczą kobiet, takich jak luka płacowa, świadczenia społeczne dla kobiet, wspieranie opieki nad dziećmi, dostęp do edukacji, prawa mniejszości, sytuacja osób ubiegających się o azyl, uchodźców i uchodźczyń, migrantów i migrantek czy homo- i transfobia, wpływa też na rynek usług seksualnych i sytuację osób pracujących seksualnie.

FEMINISTYCZNE IDEAŁY W AKTYWIZMIE NA RZECZ OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE

Dyskryminacja i przemoc wobec osób pracujących seksualnie musi być rozumiana jako produkt patriarchy, systemu opresji kobiet i osób nienormatywnych płciowo³. Podczas gdy część ruchu na rzecz praw kobiet wyklucza osoby pracujące seksualnie, wiele organizacji feministycznych wspiera prawa tych osób. Tylko działając wspólnie z ruchem feministycznym, osoby pracujące seksualnie mogą mieć nadzieję na położenie kresu doświadczanej przez nie przemocy i wykluczeniu.

Globalnie ruch osób pracujących seksualnie walczy o odparcie abolicjonistycznego feministycznego argumentu, zgodnie z którym praca seksualna nieodłącznie wiąże się z przemocą i krzywdą. Osoby pracujące seksualnie i zrzeszające je grupy na całym świecie, kwestionują obraz osób pracujących seksualnie jako biernych ofiar oraz wykazują prężność i zdolność do samoorganizacji w walce o swoje prawa, nawet z pozycji grupy zmarginalizowanej. Podkreślają one, że osoby pracujące seksualnie mają możliwości i posiadają kompetencje do wyrażenia świadomej zgody na świadczenie usług seksualnych. Dostrzegają równocześnie, że wiele osób wybiera pracę seksualną z bardzo niewielu opcji, danych im przez kapitalistyczne i patriarchalne społeczeństwo.

Wbrew abolicjonistycznym przedstawieniom osób pracujących seksualnie jako zajmujących pozycję podległą, poprzez podporządkowanie się męskiej dominacji, osoby świadczące usługi seksualne na wiele sposobów kwestionują oczekiwania wobec płci. Przebywając nocą w przestrzeniach publicznych przeciwstawiają się pogładowi, że kobiety nie mogą wychodzić nocą bez towarzystwa mężczyzny. Dodatkowo, żądają zapłaty za coś, co uważa się za „naturalną funkcję”, oczekiwaną pracę emocjonalną i obowiązek kobiety w heteroseksualnym seksie, mającym miejsce w małżeństwie, dla celów reprodukcyjnych.

³ Osoby nienormatywne płciowo, to osoby odbiegające w sposobie określania się, tożsamości, ekspresji od norm płciowych. Lokalnie i globalnie, sposób w jaki osoby te są określane, może się różnić, w zależności od norm płciowych danej społeczności.

Działacze i działaczki na rzecz praw osób pracujących seksualnie, twierdzą, że dobrowolny seks nie jest w swej istocie przemocowy i nie zawsze pociąga za sobą przemoc. Zamiast tego wskazują na to, że osoby pracujące seksualnie są narażone na realną, konkretną przemoc psychiczną, fizyczną i seksualną z powodu kryminalizacji i nakładających się form opresji takich jak seksizm, nienawiść do osób świadczących usługi seksualne, homofobia, transfobia, rasizm i klasizm. W miejsce kryminalizacji klientów i trzecich stron oraz osób pracujących seksualnie, która jest dla nich krzywdząca, proponują dekryminalizację pracy seksualnej, w celu ochrony osób pracujących, ich zdrowia i dobrostanu. Kryminalizacja każdej gałęzi sektora usług seksualnych spycha osoby w nim pracujące w ubóstwo, obniża ich pozycję negocjacyjną w kontaktach z klientami, karze za pracę kolektywną (dla bezpieczeństwa) i prowadzi do policyjnej inwigilacji i deportacji nieudokumentowanych migrantek i migrantów pracujących seksualnie.

KLUCZOWE FAKTY

- **Szacuje się, że w niektórych krajach Europy Zachodniej, migrantki, często z nieuregulowanym statusem, bez ważnych dokumentów, stanowią znaczną część, jeśli nie większość osób pracujących seksualnie.**
- **Większość kobiet pracujących seksualnie to matki, często samodzielnie wychowujące dzieci.**
- **Trans-kobiety są często wykluczane z możliwości legalnej pracy seksualnej. Na przykład, w Turcji, tylko cis-kobiety mogą pracować w agencjach. Większość trans-kobiet nie ma szansy zatrudnić się w legalnej agencji, pracuje więc na ulicy, gdzie doświadczają dotkliwej przemocy.**

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

Kobiety pracujące seksualnie organizują się przeciwko uciszaniu ich głosów, opresji i przemocy we wszystkich zakątkach świata. Używają różnorodnych strategii, żeby zwracać uwagę na najbardziej palące problemy, których doświadczają ich społeczności. Strategiami takimi są na przykład: świadczenie natychmiastowej pomocy, jeśli ktoś doświadcza przemocy lub znajduje się w kryzysowej sytuacji, tworzenie sojuszy z innymi ruchami, przyłączanie się do protestów przeciwko deportacji migrantów i migrantek i tworzenie silnych kierowanych przez osoby ze środowiska organizacji, które mają wpływ na tworzenie polityk wpływających na sytuację pracownic seksualnych i wszystkich kobiet.

PRZYKŁADY:

- **Kursy samoobrony:** Wiele organizacji prowadzi kursy samoobrony dla osób pracujących seksualnie, żeby mogły lepiej się bronić w sytuacjach przemocy.
- **Śniadania seksworkerskie:** W Londynie, Sex Workers Advocacy and Resistance Movement (Ruch Rzecznictwa i Oporu Osób Pracujących Seksualnie) oferuje darmową herbatę, kawę i pyszne śniadaniowe przekąski w bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni, wspierając w ten sposób solidarność i samoorganizację osób pracujących seksualnie.
- **Kampanie na rzecz lepszego wsparcia socjalnego matek:** English Collective of Prostitutes (Angielski Kolektyw Prostytutek) przygotował film rzeczniczy i zrealizował kampanię w mediach społecznościowych domagającą się dekryminalizacji osób pracujących seksualnie pod tytułem Make Mum Safer (Aby Mama Była Bezpieczna).
- **Protesty:** Osoby pracujące seksualnie i zrzeszające je organizacje, wymyślają kreatywne sposoby na protestowanie. Dobrym przykładem są działania stowarzyszenia osób pracujących seksualnie Legalife w Ukrainie. Chcąc pokazać, że praca seksualna to praca, osoby zaangażowane w organizację zorganizowały w Kijowie marsz, którego uczestnicy i uczestniczki miały na sobie kaski, maski, „certyfikaty pracy”, a także elementy ubioru, w których pracują.
- **CEDAW:** SZEXE, organizacja zajmująca się pracą seksualną w Węgrzech, po tym, jak okazało się, że rząd nie odnosi się do naruszeń wobec osób pracujących seksualnie, zwróciła się do Organizacji Narodów Zjednoczonych i Komitetu Praw Kobiet żądając bezpiecznych warunków pracy dla osób świadczących usługi seksualne. Komitet nakazał rządowi wdrożenie rekomendacji i przedsięwzięcie adekwatnych środków.

ŹRÓDŁA

Manifest feministyczny. O włączenie walki o prawa pracownic i pracowników seksualnych do postulatów ruchu feministycznego. <https://feministsforsexworkers.com/manifest-feministyczny/>

Raport ICRSE Feminism needs sex workers. Sex workers need feminism. For a sex workers' inclusive women's rights movement http://www.sexworkeurope.org/sites/default/files/userfiles/files/ICRSE_Briefing%20paper_woman%27s%20right_March2016__05%282%29.pdf

NSWP Community guide: sex work and gender equality http://www.nswp.org/sites/nswp.org/files/community_guide_sex_work_and_gender_equality_nswp_-_2017.pdf

Raport NSWP Sex work and gender equality

http://www.nswp.org/sites/nswp.org/files/policy_brief_sex_work_and_gender_equality_nswp_-_2017.pdf

Strona koalicji Sex Work Polska
sexwork.info

CZĘŚĆ 2 – PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE TO PRAWA LGBTQI

DLACZEGO PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE TO SPRAWA PRAW LGBTQI?⁴

W Europie, duża liczba osób LGBTQI, głównie osoby trans i mężczyźni mający seks z mężczyznami, wykonuje pracę seksualną. Przyczyny takiego stanu rzeczy są zróżnicowane. Tym, co skłania wiele osób do podjęcia pracy seksualnej są homofobia i transfobia, która ograniczają im dostęp do edukacji i zatrudnienia. Inne decydują się na to dlatego, że praca seksualna daje dostęp do dochodów i elastycznych godzin pracy, jakich nie ma w innych sektorach rynku. Wiele osób LGBTQI z krajów o niskich lub średnich dochodach podróżuje lub migruje do krajów europejskich, w celu poprawienia jakości życia lub ucieczki przed przemocą motywowaną homofobią i transfobią.

Mimo to, głosy i doświadczenia osób LGBTQI pracujących seksualnie są często ignorowane i niewidoczne w publicznej debacie, która definiuje „każdy rodzaj prostytutki jako przemoc wobec kobiet”. To systemowe wymazywanie i uciszanie osób LGBTQI pracujących seksualnie, ich potrzeb oraz żądań jest konsekwencją stygmatyzacji i wykluczenia tych środowisk, a dodatkowo, umacnia te zjawiska.

WSPÓLNA PŁASZCZYZNA ŻAŁAŃ RUCHU OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE I LGBTQI

Osoby pracujące seksualnie zawsze były częścią społeczności LGBTQI. Zamieszki w barze Stonewall, które doprowadziły do ogromnych zmian społecznych dla osób LGBT na całym świecie i dały początek Marszom Równości (Marszom Dumy - Pride), zostały wszczęte właśnie przez niebiałe trans-kobiety⁵, świadczące usługi seksualne. Jednak częstokroć historia ta zostaje zapomniana i zdarza się, że osoby LGBTQI świadczące pracę seksualną są wykluczane z szerszej społeczności LGBTQI.

4 Skrót LGBTQI oznacza osoby homoseksualne (lesbijki i gejów), osoby biseksualne, transpłciowe, osoby queer i interseksualne.

5 W oryginale „trans-women of colour”.

Stygmatyzacja i dyskryminacja osób pracujących seksualnie jest zjawiskiem bardzo podobnym do stygmatyzacji i dyskryminacji doświadczanej przez osoby LGBTQI w wielu krajach na świecie: osobom LGBTQI odmawia się prawa do samostanowienia, cielesnej autonomii, dostępu do wolnej od dyskryminacji pomocy medycznej i wsparcia. Podobna ideologiczna propaganda - określająca osoby LGBTQI jako „chore psychicznie”, „ofiary molestowania w dzieciństwie” czy „zagrożenie dla wartości rodzinnych”, lub po prostu „złe osoby” – jest używane przeciwko obu społecznościom przez środowiska konserwatywne, często wspierane i finansowane przez organizacje religijne.

KLUCZOWE FAKTY

- **Szacunkowo 6 procent osób pracujących seksualnie w Europie to osoby trans, a 7 procent – cis-mężczyźni. Ponieważ istnieje mało projektów zajmujących się cis-mężczyznami i osobami trans pracującymi seksualnie, liczby te mogą być wyższe. Ponadto, pracujące seksualnie osoby trans są często w tych szacunkach wliczane do kategorii „mężczyźni”.**
- **Jest bardzo mało dostępnych danych na temat liczby kobiet pracujących seksualnie identyfikujących się jako lesbijki, biseksualistki czy też posiadających inną orientację psychoseksualną.**
- **Transgender Europe, siecująca organizacja na rzecz osób trans, zidentyfikowała, że wśród ponad 2000 osób trans zamordowanych w latach 2008-2017, 65 procent stanowiły osoby pracujące seksualnie.**
- **Dyskryminacja osób LGBTQI pracujących seksualnie w placówkach medycznych, takich jak szpitale i kliniki, oraz brak możliwości uzyskania usługi bez stygmatyzacji, często prowadzą do gorszych wyników zdrowotnych. Warto podkreślić, że istnieje bardzo mało danych na temat zdrowia fizycznego i psychicznego osób trans i mężczyzn świadczących pracę seksualną.**

- **Odsetek osób żyjących z HIV wśród mężczyzn i osób trans pracujących seksualnie wydaje się być jeszcze wyższy niż wśród kobiet pracujących seksualnie; jest to odpowiednio 11,8 procent wśród kobiet 14 procent wśród mężczyzn (dane z 51 krajów) i 27,3 procent wśród trans-kobiet (dane z 14 krajów).**

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

Jest wiele grup zrzeszających osoby pracujące seksualnie w Europie, działających lokalnie lub międzynarodowo, które konsekwentnie wypowiadają się przeciwko wykluczeniu osób trans i osób pracujących seksualnie z ruchu LGBTQI. Domagają się takich samych praw, jak środowisko LGBTQI: prawa do samookreślenia własnej płci i seksualności oraz traktowania na równi z innymi obywatelami i obywatelkami w dostępie do edukacji, zatrudniania i we wszystkich innych sferach życia.

PRZYKŁADY:

- **Protesty:** W Turcji wiele osób trans, w szczególności trans-kobiet pracuje w sektorze usług seksualnych, często dlatego, że nie mają dostępu do innego zatrudnienia. Osoby te, stworzyły wpływową organizację – Red Umbrella (Czerwona Parasolka), która świadczy pomoc prawną, edukację seksualną, wsparcie koleżeńskie, a także organizuje regularne marsze w Dzień Kobiet i Święto Pracy.
- **Współpraca z organizacjami LGBTQI:** ICRSE jest organizacją członkowską i współpracującą z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Lesbijek i Gejów (ILGA), siecią tysięcy organizacji LGBT, aby zagwarantować, że perspektywa osób LGBTQI pracujących seksualnie będzie dostrzegana i uwzględniana w postulatach ruchu LGBT.
- **Sprzeciwianie się wykluczania osób pracujących seksualnie z marszy równości i przestrzeni LGBT:** W Budapeszcie, organizatorzy i organizatorzy tęczowego Tygodnia Równości wykreślili zaakceptowany wcześniej warsztat o pracy z programu Tygodnia Równości, jako stwarzający zagrożenie dla Marszu Równości „ponieważ sugerował, że praca seksualna może być dobrowolnie wybranym zajęciem zawodowym, podczas gdy w rzeczywistości jest instytucją opartą na patriarchalnej opresji”. Dwie grupy, które wystąpiły z pomysłem poprowadzenia warsztatu szybko zmobilizowały swoich lokalnych i międzynarodowych sojuszników i zorganizowały okrągły stół z pracownicami i pracownikami seksualnymi, również z zagranicy, i nakręcili o tym krótki film.

- **Red Edition (Czerwone Wydanie):** Organizacja działająca na rzecz migrujących osób pracujących seksualnie w Wiedniu wzięła udział w Marszu Równości w 2017. Była to pierwsza w historii migrancka organizacja osób pracujących seksualnie, która uczestniczyła w Wiedeńskim Marszu Równości.

ŹRÓDŁA

Raport ICRSE Underserved. Overpoliced. Invisibilised. LGBT Sex Workers Do Matter
http://www.sexworkeurope.org/sites/default/files/resource-pdfs/icrse_briefing_paper_october2015.pdf

Dokument SCOT-PEP Sex worker rights are an LGBTQ issue
<http://scot-pep.org.uk/sites/default/files/1709.pdf>

Strona koalicji Sex Work Polska
sexwork.info

CZĘŚĆ 3 – PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE SĄ PRAWAMI MIGRANTEK I MIGRANTÓW

DLACZEGO PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE SĄ PRAWAMI OSÓB MIGRUJĄCYCH?

Szacuje się, że w niektórych krajach Europy Zachodniej i Środkowej, osoby migrujące, często z nieuregulowanym statusem, bez pozwolenia na pobyt lub pozwolenia na pracę, stanowią znaczną część, jeśli nie większość osób pracujących seksualnie. Od późnych lat 70., migrującymi osobami świadczącymi pracę seksualną były kobiety z Południowej Azji, Ameryki Południowej i krajów afrykańskich. W latach 90. XX wieku, po rozpadzie Związku Radzieckiego, najistotniejszą zmianą był wzrost liczby osób pracujących seksualnie pochodzących z Europy Środkowej i Wschodniej migrujących do Europy Zachodniej. Po rozszerzeniu Unii Europejskiej w 2004 i 2007 roku, ten sam trend utrzymywał się w krajach Unii.

Duża liczba migrujących osób pracujących seksualnie w krajach Europy Zachodniej, to osoby niebędące obywatelami i obywatelkami UE, głównie z Europy Wschodniej, Europy Południowo-Wschodniej, Azji Środkowej, Afryki, Ameryki Południowej i innych krajów Azji. Ponadto, badania wskazują, że coraz więcej osób ubiegających się o azyl oraz uchodźców i uchodźczyń uciekających do Europy z Afryki, Zachodniej i Południowej Azji, Kaukazu i Bliskiego Wschodu podejmuje pracę seksualną.

Migrantki i migranci pracujący seksualnie w Europie i Azji Środkowej żyją i pracują w niestabilnych i niebezpiecznych warunkach. Na ich sytuację wpływa zarówno kryminalizacja pracy seksualnej, jak i restrykcyjne polityki migracyjne i represyjne środki podejmowane przeciwko handlowi ludźmi.

WALKA O PRAWA OSÓB MIGRUJĄCYCH

Rosnąca liczba osób migrujących do Europy wpłynęła na zaostrzenie polityk migracyjnych, kontroli granicznych i warunków zezwolenia na wjazd. Osoby migrujące są coraz częściej zatrzymywane i deportowane, grożą im kary za przestępstwa migracyjne, takie jak na przykład nielegalne wjazdy i pobyt na terenie kraju. Nielegalne wjazdy i pobyt są niezgodne z prawem na terenie wszystkich krajów Unii Europejskiej, a kraje członkowskie są zobowiązane do wydania decyzji wydalającej wobec osoby w nieuregulowanej sytuacji, nie będącej obywatelką lub obywatelem Unii. Osoba taka może być następnie zatrzymana na okres do 6 miesięcy, który może zostać przedłużony do 18 miesięcy. Wiele krajów Unii dodatkowo karze osoby migrujące za nielegalny wjazd lub pobyt zatrzymaniem lub wysokimi karami pieniężnymi.

W rezultacie, osoba zgłaszająca przestępstwo na policję czy korzystająca ze służby zdrowia ryzykuje bycie wykrytą przez policję i deportowaną. W związku z tym, duża część niedokumentowanych migrantek i migrantów jest szczególnie narażona na marginalizację, wyzysk i przemoc, gdyż stanowią łatwy cel dla przestępców, nieuczciwych przemytników i pracodawców. Rosnąca kryminalizacja migracji sprawia, że organy ścigania częściej sięgają po środki przymusu prowadzące do nadużyć, na przykład zatrzymań na podstawie profilowania „rasowego” i etnicznego⁶. Prowadzi to do znacznego spadku zaufania środowisk migranckich do organów ścigania i instytucji pomocowych.

KLUCZOWE FAKTY

- **Większość przepisów prawa dotyczących migracji i pracy seksualnej w Europie grozi migrującym osobom pracującym seksualnie deportacją lub w inny sposób spycha je w nielegalność.**
- **Pracując poza oficjalnym rynkiem pracy lub na granicy legalności, migrantki i migranci pracujący seksualnie spychani są do podziemia, gdzie panują niebezpieczne i nieprzychylny warunki pracy.**

⁶ Profilowanie „rasowe” oznacza podejrzewanie lub namierzanie osoby z konkretnej grupy etnicznej, bazując na stereotypie na temat jej „rasy”, koloru skóry, etniczności, a nie na podejrzeniach co do konkretnej osoby.

- Osoby migrujące pracujące seksualnie nie mają zapewnionych świadczeń, takich jak urlop zdrowotny, macierzyński, ubezpieczenie wypadkowe, renta i emerytura, czy świadczenia w przypadku niepełnosprawności.
- Ze względu na wykluczenie ekonomiczne, prawne i społeczne, którego doświadczają, osoby pracujące seksualnie często decydują się na wspólne mieszkanie i dzielenie kosztów. Często bywa to interpretowane przez policję jako przesłanka wskazująca na odbywanie się procederu handlu ludźmi.
- W wielu krajach Europy, zarówno w Unii Europejskiej, jak i poza nią, dostęp do publicznej służby zdrowia zależy od posiadania obywatelstwa, zezwolenia na pobyt lub ubezpieczenia zdrowotnego. Nieudokumentowane migrantki i migranci pracujący seksualnie nie mają dostępu do służby zdrowia, gdyż boją się ujawnienia i deportacji.

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

Podjmując działania na rzecz osób pracujących seksualnie z doświadczeniem migracji, postaraj się do nich dotrzeć, włączyć je w swoje działania i zdobyć rzeczowe informacje na temat ich sytuacji i warunków pracy. Ich doświadczenia, potrzeby i oczekiwania powinny stanowić podstawę kontaktów z grupami wpływu, w tym organizacjami migranckimi, kobiecymi, prawnoczwóiecznymi i decydentami na szczeblu państwowym.

PRZYKŁADY:

- **Pomoc prawna dla osób świadczących usługi seksualne z doświadczeniem migracji:** Wiele organizacji świadczy taką pomoc lub współpracuje z organizacjami migranckimi, aby pomóc migrantkom i migrantom pracującym seksualnie na terenie danego kraju zalegalizować pobyt lub uzyskać wizę. Inne organizacje pomagają osobom pracującym seksualnie za granicą w uzyskaniu koniecznych do zalegalizowania pobytu dokumentów lub ubezpieczenia, często we współpracy z lokalnymi grupami wsparcia.
- **Angażowanie się we współpracę z mediami i władzą, aby podkreślać, iż błędne jest utożsamianie handlu ludźmi i migracji z pracą seksualną:** Wiele organizacji działających na rzecz osób pracujących

seksualnie stara się kwestionować wyobrażenie, że praca seksualna jest formą handlu ludźmi. Na przykład w Niemczech, gdzie wprowadzono prawo, które nakazuje osobom pracującym seksualnie rejestrację, organizacje pracownic i pracowników seksualnych zwróciły się do organu zajmującego się przeciwdziałaniem handlowi ludźmi o opinię, jak prawo to wpłynie na sytuację osób pracujących seksualnie o nieuregulowanym statusie. Uzyskaną ekspertyzę, która wskazywała na to, że zmiana prawa pogorszy sytuację migrantek i migrantów pracujących seksualnie, wykorzystano do lobbowania przeciwko wprowadzeniu tych przepisów.

- **Kursy językowe dla migrantów i migrantek pracujących seksualnie:**

Organizacja x:talk prowadzi darmowe kursy angielskiego dla migrantek i migrantów pracujących seksualnie w Londynie.

- **Kontakty z osobami pracującymi seksualnie będącymi uchodźcami i uchodźczyniami i gromadzenie danych o ich doświadczeniach:**

Turecka organizacja Czerwona Parasolka, w latach 2016-2017 odwiedziła wiele obozów dla uchodźców w Turcji, aby dowiedzieć się więcej na temat doświadczeń osób pracujących seksualnie z Syrii. Zgromadzone dane zaprezentowała władzom i społeczeństwu obywatelskiemu.

ŹRÓDŁA

Raport ICRSE Surveilled. Exploited. Deported. Rights Violations against Migrant Sex Workers in Europe and Central Asia http://www.sexworkeurope.org/sites/default/files/resource-pdfs/icrse_briefing_paper_migrants_rights_november2016.pdf

Dokument ICRSE Policy Brief and Recommendations on Migrant Sex Workers Rights http://www.sexworkeurope.org/sites/default/files/userfiles/files/ICRSE_Briefing%20paper_MIGRANTS%20RIGHTS_Policy%20brief_November2016_PRINT.pdf

Kampania PICUM Słowa mają znaczenie (Words matter) <http://picum.org/words-matter/>

Wideo ICRSE Migrant Sex Workers Speak Up <http://www.sexworkeurope.org/news/general-news/migrant-sex-workers-speak-out-icrse-release-video-issues-and-demands-migrant-sex>

Strona koalicji Sex Work Polska sexwork.info

CZĘŚĆ 4 – PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE TO PRAWA PRACOWNICZE

DLACZEGO PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE TO PRAWA PRACOWNICZE?

Praca seksualna jest pracą, sposobem zapewnienia sobie bytu i aktywnością ekonomiczną. Osoby pracujące seksualnie dobrowolnie i w zamian za wynagrodzenie świadczą różnego rodzaju usługi seksualne. Pracownice i pracownicy rynku usług seksualnych stanowią niejednorodną grupę osób o różnych tożsamości płciowych, które decydują się na pracę seksualną z bardzo wielu różnych powodów.

Praca seksualna rzadko kiedy rozpoznawana jest prawnie jako forma pracy czy zawód, co sprawia, że wykonujące ją osoby pozbawione są dostępu do praw pracowniczych i gwarantowanej przez państwo ochrony prawnej. W sektorze usług seksualnych zatrudnione są głównie kobiety, często migrantki (o nieuregulowanym statusie prawnym) i osoby z różnych przyczyn narażone na marginalizację społeczną. Wiele osób podejmuje pracę w sektorze usług seksualnych, gdyż chce osiągnąć przyzwoity standard życia, a są wykluczane z „oficjalnej” strefy gospodarki lub nie otrzymują świadczeń socjalnych. Podobnie jak w przypadku innych rynków pracy będących częścią nieformalnej gospodarki, praca w sektorze usług seksualnych ma prekarny charakter, obarczona jest dużym ryzykiem i niepewnością, nierzadko odbywa się w warunkach wyzysku.

Od dziesięcioleci, osoby pracujące seksualnie walczą o uznanie pracy seksualnej za pracę, a siebie za pracownice i pracowników seksualnych. Odrzucając nacechowane negatywnie kategorie „prostytucji” czy „prostytutki”, domagają się one podjęcia dyskusji na temat dostępu osób pracujących seksualnie do praw pracowniczych. Mimo to, przez ostatnie dziesięciolecia, osoby pracujące seksualnie były wykluczane z ruchu pracowniczego i ze związków zawodowych. Choć na początku lat 2000, niektóre związki zawodowe otworzyły oddziały dla pracowników i pracownic sektora usług seksualnych, w większości krajów europejskich, osoby pracujące seksualnie nadal nie mają prawa przystępować do związków zawodowych ani zakładać swoich.

Mimo to, wiele grup zrzeszających osoby pracujące seksualnie, założyło własne nieformalne związki – często poza oficjalnymi związkami zawodowymi. Samoorganizacja osób pracujących seksualnie poprzez zakładanie związków zawodowych lub w innych formach może przynieść znaczącą poprawę warunków życia i pracy osób pracujących seksualnie. Stanowi też wartościową strategię samoorganizacji środowiska.

WPŁYW KRYMINALIZACJI PRACY SEKSUALNEJ NA WARUNKI I BEZPIECZEŃSTWO PRACY

Kryminalizacja pracy seksualnej nadal jest jedną z głównych przeszkód stojących na drodze przyznania osobom pracującym seksualnie praw pracowniczych. Kryminalizacja może uwzględniać karanie bezpośrednio osób pracujących, na przykład poprzez przepisy zabraniające nagabywania seksualnego, włóczęgostwa, czy pracy w grupie; kryminalizację klientów i klientek, czy też przepisy wymierzone w osoby, które organizują lub ułatwiają innym pracę seksualną, tak zwane trzecie strony, a więc menadżerów i menedżerki, właścicieli i właścicielki lokali, agentki i agentów, personel sprzątający, recepcjonistki, osoby pracujące w ochronie.

Nawet w kraju, gdzie praca seksualna sama w sobie jest legalna, osoby pracujące seksualnie muszą mierzyć się ze ścisłą kontrolą i nadzorem wprowadzanym przez represyjne legislacje. Chodzi tu na przykład o prawny obowiązek rejestracji jako osoba pracująca seksualnie, przymusowe badania lekarskie, ograniczenia do co wyboru miejsca świadczenia pracy, liczby i warunków działania agencji, jak również wszystkie inne przepisy określające to, kto może świadczyć pracę seksualną i pod jakimi warunkami. Osoby pracujące seksualnie, które nie chcą lub nie mogą dostosować się do często dyskryminujących lub opresyjnych przepisów, narażają się na kary administracyjne lub sankcje karne, takie jak grzywny, ściganie lub nawet pozbawienie wolności.

Szeroko rozpowszechniona kryminalizacja i brak uznania pracy seksualnej za pracę w sensie prawnym, może zmuszać osoby pracujące seksualnie do działalności w szarej strefie lub poza granicami prawa. Wiele osób pracujących seksualnie pracuje bez umowy z pracodawcą czy pracodawczynią czy też właścicielem lub właścicielką lokalu. Podstawą wielu stosunków pracy są nieprawdziwe umowy⁷, które ukrywają istotę pracy i charakter świadczonych usług. Inne osoby, zakładają własną działalność gospodarczą, ale mimo to zobowiązane są do świadczenia pracy i wykonywania obowiązków, tak jakby miały umowę o pracę (choć w tym przypadku pozbawione są ochrony prawnej wynikającej z pozostawania w stosunku pracy).

W konsekwencji, osoby pracujące seksualnie rzadko korzystają ze świadczeń socjalnych i innych związanych z pracą świadczeń socjalnych i finansowych, zagwarantowanych zazwyczaj w stosunku pracy. Nie mają więc dostępu do takich świadczeń, jak ubezpieczenie zdrowotne, odszkodowanie za wypadek przy pracy, urlop zdrowotny, urlop rodzicielski, płatny urlop, renta z tytułu niepełności do pracy, lub muszą sami je sobie zapewnić.

⁷ Umowy, które odnoszą się na przykład do innych czynności niż te, które rzeczywiście wykonywane są w pracy.

Ze względu na obecne w większości krajów Europy przepisy kryminalizujące pracę w sektorze usług seksualnych na stanowisku kierowniczym, posiadanie agencji, umożliwianie czy oferowanie pracy seksualnej lub czerpanie korzyści z pracy seksualnej innych osób, trzecie strony są narażone na pozbawienie wolności i wysokie kary finansowe. Dlatego też skupiają się na zapewnieniu sobie bezpieczeństwa i wysokich zarobków, a nie bezpieczeństwie i dobrostanie osób pracujących seksualnie, często starają się też przerzucić na nie ryzyko wynikające z prowadzenia tego rodzaju biznesu.

KLUCZOWE FAKTY

- **Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO), oficjalna agencja Narodów Zjednoczonych, nawołuje do prawnego rozpoznania pracy seksualnej za aktywność ekonomiczną.**
- **W wielu krajach Europy, kryminalizacja pracy seksualnej i brak uznania pracy seksualnej za pracę sprawia, że osoby świadczące usługi seksualne nie mają dostępu do ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego oraz zabezpieczeń gwarantowanych prawem pracy. Wynika to z faktu, iż ubezpieczenie i świadczenia przyznawane są jedynie osobom pozostającym w stosunku pracy lub, w przypadku migrantek lub migrantów, mającym pozwolenie na pracę lub wizę pracowniczą.**
- **Osoby migrujące (bez uregulowanego statusu) doświadczają specyficznych problemów, w tym bariery językowej, braku dostępu do mieszkań, ochrony zdrowia, usług socjalnych oraz wyższego poziomu przemocy.**

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

Ważne jest, aby działając na rzecz lepszych i bezpieczniejszych warunków pracy w sektorze usług seksualnych, dysponować sprawdzonymi informacjami na temat pracy seksualnej w różnych warunkach i dbać o potrzeby osób pracujących. Można to sprawdzić za pomocą konsultacji, ankiet i kontaktu bezpośredniego. Uzyskane informacje mogą stanowić solidną podstawę dla dalszych kontaktów ze związkami zawodowymi, biurami pośrednictwa pracy, urzędnikami i mediami. Ważne żeby

podkreślać, że praca seksualna, podobnie jak praca zarobkowa w innych branżach, nie jest wolna od wyzysku. Tym, co znacznie zwiększa ryzyko przemocy i wyzysku w sektorze usług seksualnych jest kryminalizacja osób pracujących seksualnie, klientów oraz klientek i trzecich stron, a także brak rozpoznania pracy seksualnej jako pracy.

PRZYKŁADY:

- **Uczestnictwo w demonstracjach i protestach:** Wiele organizacji osób pracujących seksualnie przyłącza się do protestów z okazji 1 Maja – Międzynarodowego Świąta Pracy.
- **Zwiększenie wiedzy na temat warunków pracy i wyzysku doświadczanego przez osoby pracujące seksualnie:** W 2017 roku węgierska organizacja pracownic i pracowników seksualnych SZEKE przeprowadziła ankietę wśród osób pracujących seksualnie na temat zmian, jakie chciałyby wprowadzić w miejscach pracy, by zapobiegać wyzyskowi, poprawić warunki i komfort pracy oraz zwiększyć swoje bezpieczeństwo.
- **Budowanie sojuszy z ruchem pracowniczym i związkami zawodowymi:** Wiele organizacji pracownic i pracowników seksualnych w Europie podejmuje współpracę z ruchem pracowniczym i ze związkami zawodowymi, uczestniczy w spotkaniach i konferencjach związków zawodowych i dzieli się wiedzą na temat sytuacji osób pracujących seksualnie z przedstawicielkami i przedstawicielami ruchu pracowniczego.
- **Zakładanie związków zawodowych zrzeszających osoby pracujące seksualnie:** Francuska organizacja STRASS stworzyła nieformalny związek zawodowy, którego członkami i członkiniami są osoby świadczące usługi seksualne. STRASS działa też na rzecz zwiększenia dostępu pracownic i pracowników seksualnych do ubezpieczeń zdrowotnych, poprzez wprowadzenie systemu ubezpieczeń zbiorowych dla osób należących do organizacji.

ŹRÓDŁA

Raport ICRSE Understanding sex work as work: A brief guide for labour rights activists <http://www.sexworkeurope.org/news/general-news/may-day-icrse-launches-community-report-exploitation-sex-industry>

Raport ICRSE Exploitation: Unfair labour arrangements and precarious working conditions in the sex industry

http://www.sexworkeurope.org/sites/default/files/userfiles/files/ICRSE_Exploitation%20Report_April2016_04_final.pdf

Przykład debaty nad wnioskiem związków zawodowych na Kongresie Związków Zawodowych UK, 2017: <http://prostitutescollective.net/2017/09/tuc-congress-2017-support-motion-39-decriminalisation-sex-work/>

Raport o pracy seksualnej NSWP#14: Praca seksualna to praca: <http://www.nswp.org/resource/research-sex-work-14-sex-work-work>

Strona koalicji Sex Work Polska
sexwork.info

CZĘŚĆ 5 – PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE TO PRAWA DO OPIEKI ZDROWOTNEJ

DLACZEGO PRAWA OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE TO PRAWA DO OPIEKI ZDROWOTNEJ?

Osoby pracujące seksualnie na całym świecie są szczególnie narażone na zakażenie wirusem HIV i innymi infekcjami. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest obarczenie pracy seksualnej na całym świecie represyjnymi i dyskryminującymi przepisami prawa oraz praktykami, co podsyca stygmatyzację, dyskryminację i przemoc wobec osób pracujących seksualnie. Co więcej, osoby pracujące seksualnie są często postrzegane jako zagrożenie dla zdrowia innych. Te czynniki mają duży wpływ na ich zdrowie i dobrostan.

Osoby pracujące seksualnie napotykają znaczne trudności w dostępie do programów profilaktycznych, diagnostyki, leczenia, opieki zdrowotnej oraz wsparcia, co nie tylko wpływa negatywnie na stan ich zdrowia, ale także zniechęca je do szukania pomocy medycznej, kiedy jej potrzebują. Pracując w skryminalizowanym środowisku i zepchnięte do podziemia, osoby świadczące usługi seksualne często doświadczają bezpośredniego zagrożenia przemocą fizyczną i seksualną ze strony klientów, trzecich stron, osób postronnych, jak i przedstawicieli organów ścigania. Liczne naruszenia praw człowieka towarzyszą także aresztowaniom i zatrzymaniom oraz „nalotom ratunkowym” na miejsca pracy, które często połączone z przymusowym testowaniem i zmuszaniem do przystąpienia do programów rehabilitacyjnych.

ZDROWIE A KRYMINALIZACJA I OPRESJA PRAWNEJ

W systemach prawnych w całej Europie i Azji Środkowej powszechne jest używanie argumentu „zdrowia publicznego”, jako usprawiedliwienia dla kontroli, ucisku lub regulowania pracy seksualnej i aktywności osób pracujących seksualnie. Przykładowo, w wielu krajach regionu, takich jak Austria, Grecja, Łotwa i Turcja, przymusowe okresowe kontrole na obecność wirusa HIV i innych infekcji

przenoszonych drogą płciową (IPP) są częścią procedury rejestracyjnej osób pracujących seksualnie. Oznacza to, że osoby pracujące seksualnie są zmuszone do regularnych badań na HIV i IPP, w celu uzyskania pozwolenia na legalną pracę, a w niektórych przypadkach – aby uzyskać pozwolenie na pobyt. Ponadto, w niektórych częściach Europy i Azji Środkowej, gdzie świadczenie usług seksualnych jest wykroczeniem, osoby pracujące seksualnie są często zmuszane do poddania się testom na HIV i IPP podczas nalotów policyjnych czy następujących po nich aresztowaniach i zatrzymaniach. Przypadki dokonywanych przez policję przymusowych testów zostały zgłoszone w społecznościach osób pracujących seksualnie w Grecji, Kirgistanie, Macedonii, Tadżykistanie i Ukrainie.

Obligatoryjne i przymusowe testowanie na obecność wirusa HIV i IPP stanowi nie tylko jasne pogwałcenie praw człowieka, w tym prawa do prywatności, godności, nietykalności cielesnej, autonomii i niedyskryminacji, ale stanowi także represyjną i degradującą formę kontroli nad osobami pracującymi seksualnie i ich zdrowiem. Wyniki wykonywanych pod przymusem badań często nie pozostają anonimowe. Wręcz przeciwnie – są one udostępniane menadżerom i menedżerkom, osobom trzecim i rodzinom, mogą też zostać użyte w celu szantażowania pracownic i pracowników seksualnych, aby odwieść ich od ujawnienia przemocy i naruszeń praw człowieka. Ponadto, tam gdzie prawa osób pracujących seksualnie nie są przestrzegane i chronione, status serologiczny osoby pracującej seksualnie często zostaje bezprawnie ujawniony, narażając ją na szantaż, dyskryminację, stygmatyzację, aresztowanie czy poddanie procedurze karnej. Może to także odwieść pracownice i pracowników seksualnych od testowania się, szczególnie w sytuacjach, gdy osoby żyjące z HIV nie są dopuszczane do pracy lub zobowiązane do ujawniania swojego statusu klientom czy klientkom. Dodatkowo, obligatoryjne, przymusowe testowanie okazało się mieć odwrotny skutek, jeśli chodzi o kwestię podatności na zakażenia HIV wśród osób pracujących seksualnie i inne grupy szczególnie narażone na ryzyko zakażenia. Praktyki takie spychają do podziemia osoby pracujące seksualnie i inne osoby należące do grup stygmatyzowanych, zamykając im dostęp do opieki zdrowotnej, z której nie korzystają obawiając się dyskryminacji, aresztowań, napastowania i przemocy.

KLUCZOWE FAKTY

- **W skali światowej, osoby pracujące seksualnie są 8-krotnie bardziej narażone na życie z HIV niż inne dorosłe osoby. W krajach rozwijających się kobiety pracujące seksualnie są 14-krotnie bardziej narażone na życie z HIV niż inne kobiety w wieku reprodukcyjnym.**

- **Wiadomo, że ryzyko zakażenia wirusem HIV wśród osób trans i mężczyzn pracujących seksualnie jest jeszcze wyższe. Brakuje jednak rzetelnych danych epidemiologicznych na temat tych grup, ponieważ często są one włączane do szerszych badań nad pracą seksualną lub nad mężczyznami mającymi seks z mężczyznami.**
- **Zgodnie z doniesieniami czasopisma medycznego Lancet, dekryminalizacja pracy seksualnej oraz zapewnienie bezpiecznych warunków pracy osobom świadczącym usługi seksualne pozwoliłby na 33-46 procentową redukcję przypadków zakażenia HIV wśród pracowników i pracowników seksualnych w ciągu dekady.**

ZDROWIE OSÓB PRACUJĄCYCH SEKSUALNIE NA AGENDZIE MIĘDZYNARODOWEJ

Rozpoznanie, że osoby pracujące seksualnie są grupą szczególnie narażoną na zakażenie wirusem HIV [key population], pozwoliło na naświetlenie problemów zdrowotnych, z jakimi mierzą się pracownice i pracownicy seksualni oraz wypracowanie bardziej efektywnych strategii przeciwdziałania HIV. Umocniło to pozycję osób pracujących seksualnie - obok innych grup szczególnie narażonych na zakażenie, w tym mężczyzn mających seks z mężczyznami i czynnych użytkowników i użytkowniczek substancji psychoaktywnych - jako kluczowych partnerów i partnerek w walce z HIV. Waga tej zmiany jest znacząca, doprowadziła bowiem do tego, iż najbardziej wpływowe agendy Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), takie jak ONZ-towski program UNAIDS, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) i Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO) uznają teraz jednoznacznie, iż osoby pracujące seksualnie nie stanowią problemu, ale są środowiskiem niezbędnym do jego rozwiązania.

Istnienie legislacji, których celem jest regulacja, ograniczenie czy likwidacja pracy seksualnej, ma bezpośredni wpływ na pogorszenie stanu zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, osób pracujących seksualnie. Dlatego też, aktywizm w tym obszarze musi skupiać się na działaniu na rzecz dekryminalizacji pracy seksualnej oraz uznania pracy seksualnej za pracę. Dzięki temu osoby pracujące seksualnie mogą uzyskać ten sam stopień ochrony prawnej, jaki mają inni pracownicy i pracownice, włączając w to zabezpieczenie praw pracowniczych poprzez ustanowienie standardów bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy.

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

Instrukcja wdrażania programów profilaktyki HIV/IPP dla osób pracujących seksualnie (Sex Worker Implementation Tool, SWIT)

Najbardziej skutecznymi interwencjami w obszarze zdrowia i HIV są te interwencje, które realizowane są przez osoby ze społeczności, zakładają indywidualne i kolektywne wzmocnienie adresatów oraz adresatek i prowadzą do poprawy warunków pracy i życia osób pracujących seksualnie. Rekomendacje wydane w 2012 przez WHO, wprost wzywają państwa do dekryminalizacji pracy seksualnej i ustanowienia przepisów respektujących prawa osób pracujących seksualnie i chroniących je przed dyskryminacją i przemocą. Rekomendacje te zostały opracowane wspólnie przez WHO, UNFPA, UNAIDS i Globalną Sieć Projektów Osób Pracujących Seksualnie (Global Network of Sex Work Projects, NSWP) i biorą pod uwagę wyniki badań jakościowych przeprowadzonych przez i wśród osób pracujących seksualnie na temat wartości i preferencji w odniesieniu do uwzględnianych interwencji. Rekomendacje WHO są promowane jako globalny standard minimum.

Podążając za tymi rekomendacjami, WHO, UNFPA, UNAIDS, Bank Światowy, razem z NSWP opracowały, w konsultacji z osobami pracującymi seksualnie, wskazówki, jak najlepiej wdrażać programy HIV/IPP na szczeblu krajowym i lokalnym. Dokument ten jest znany jako SWIT. Kluczowe jest to, że SWIT uznaje wagę wdrażania rozwiązań na najniższym poziomie, przez osoby pracujące seksualnie w lokalnym kontekście i lokalne grupy seksworkerskie. Dokument ten podkreśla także wartość wpływu osób pracujących seksualnie i kierowanych przez nie sieci na kształtowanie się krajowych i międzynarodowych polityk dotyczących HIV. SWIT wskazuje także na to, że kraje powinny współpracować w celu dekryminalizacji pracy seksualnej oraz wzmocnienia samoorganizacji i samostanowienia społeczności osób pracujących seksualnie, jako fundamentalnego elementu w walce z HIV.

ŹRÓDŁA

Raport ICRSE Understanding Sex Workers' Right to Health: Impact of Criminalisation of Violence

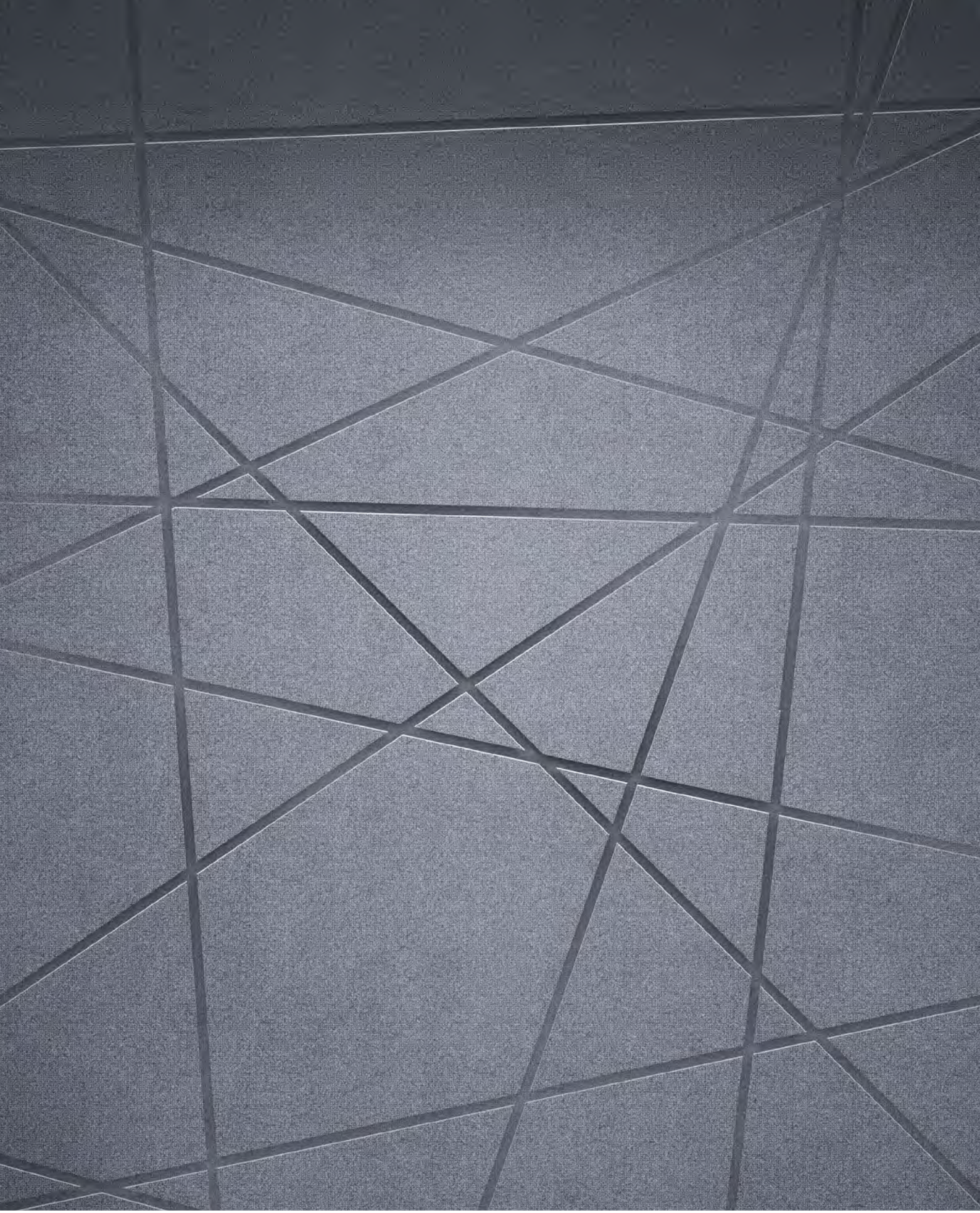
http://www.sexworkeurope.org/sites/default/files/userfiles/files/ICRSE_Briefing%20paper_HEALTH%20RIGHTS_October2017_A4_03.pdf

ICRSE Training Manual on Sex Work, HIV and Human Rights

http://www.sexworkeurope.org/sites/default/files/userfiles/files/ICRSE_TRAINING_MANUAL_HIV_HUMAN_RIGHTS_2015%282%29.pdf

Seria artykułów w The Lancet pracy seksualnej i HIV:

<http://www.thelancet.com/series/HIV-and-sex-workers>

Supported by: